

# LÖGREGLUSAMÞYKKT

76

26. marz

fyrir Norður-Píngeyjarsýslu.

## FYRSTI ÞÁTTUR

Ákvæði, er taka bæði til kaups og sveita.

### I. KAFLI

Um velsæmi og hegðun.

#### 1. gr.

Á almannafæri mega uppbót og óspektir ekki eiga sér stað. Ekki mega menn safnast saman á almannafæri, svo að til tálma sé fyrir umferðina.

Þegar talað er um almannafæri í samþykkt þessari, er átt við götur, vegi og svæði, sem almenningur fer um, eða ætluð eru til almennings afnota, svo sem leikvelli, torg, bryggjur, bólvirki, svo og um veitingastaði, afgreiðslustaði bifreiða o. þ. h. Um kvikmyndahús og önnur samkomuhús, brýr, skeiðvelli og fjárréttir, gilda ákvæði samþykktar þessarar um almannafæri, eftir því, sem við á.

#### 2. gr.

Þegar fjölmenni safnast saman á almannafæri, þar á meðal við dyr kirkna, sölubúða, leikhúsa eða annarra samkomuhúsa eða annars staðar, þar sem almenningur kemur saman, skulu menn haga sér eftir þeim fyrirmælum, sem lögreglan setur til þess að varðveita góða reglu.

#### 3. gr.

Á almannafæri má ekki fljúgast á, æpa, blístra, syngja hátt, eða hafa í frammi annan hávaða eða ofsalegt eða móðgandi athæfi, sem raskar allsherjarreglu eða ónáðar vegfarendur eða þá, sem búa í nágrenninu.

#### 4. gr.

Bannað er að hafast að, að óþörfu, nokkuð það, sem raskar næturró manna, og enginn má að ástæðulausu berja á dyr eða glugga, hringja dyrabjöllum eða aðhafast neitt það, sem ónáðar eða móðgar húsbúendur.

#### 5. gr.

Á fjölförnum götum og vegum eða þar, sem hætta getur stafað af, má ekki hafa leiki um hönd, ekki gera rennibrautir, renna sér á skautum eða sleðum, eða hafa um hönd skemmtanir aðrar, er hindra umferðina. Sömuleiðis er bannað að hanga utan á vögnum, sleðum eða bifreiðum, sem eru á ferð um götur eða vegi, eða festa við þá sleða, handvagna eða annað, sem til óþæginda getur orðið.

#### 6. gr.

Ekki má skjóta úr byssu, riffli eða skammbyssu, af boga eða öðrum skotvopnum á eða yfir fjölfarnar götur eða vegi, né heldur kveikja í púðri, oliu, benzíni eða öðrum eldfimum efnum eða sprengiefnum, og ekki kasta frá sér steinum, glerbrotum, snjóköggjum, slori, vatni eða öðru, er tjóni getur valdið eða óþægindum þeim, er um fara. — Nauðsynlegar sprengingar við götur, torg eða á almannafæri má aðeins gera með leyfi lögreglustjóra, og skal ætíð, þegar sótt er um leyfi til slíks, tilgreina hver framkvæmi verkið, og þar bæði verkstjóri og sá, sem verkið

**76** er unnið fyrir, ábyrgð á að allrar varúðar sé gætt. Sprengiefni og önnur slík efni  
26. marz má hvorki geyma í íbúðarhúsum né annars staðar, þar sem hætta stafar af.

#### 7. gr.

Enginn má ganga dulklæddur á almannafæri, nema hann sé á leið af eða á grímudansleik eða álfadans. Ekki heldur í búningi, sem mishýður velsæmi eða raskar almennt reglu. Einnig er bannað að hafa í frammi hneykslanlegt athæfi á almannafæri, svo sem með ósæmilegum orðum eða látbragði, með því að fletta sig klæðum eða gera þarfir sínar á hneykslanlegan hátt.

#### 8. gr.

Druknum mönnum, sem finnast ósjálfbjarga eða eru með óspektir á almannafæri, skal ráðstafa á tryggilegan hátt, þar til þeir eru komnir til sjálfs sín aftur. Þeim mönnum, sem sökum ölæðis hafa í frammi hávaða eða ósæmilegt athæfi eða látbragð á almannafæri, skal ráðstafa á sama hátt, þar til þeir koma til sjálfs sín aftur, og skulu þeir þá enn fremur sæta sektum eftir samþykkt þessari fyrir röskun á allsherjarfriði og reglu, er þeir kunna að hafa valdið með drykkjuskap sínum og ólátum.

#### 9. gr.

Enginn má baða sig eða synda nakinn á opinberum baðstöðum eða í sundlaugum fyrir almenning, við bryggjur kaptúna eða annars staðar svo nærri landi eða skipum á höfninni, að hneyksli valdi.

#### 10. gr.

Hver sá, sem staddur er á almannafæri, er skyldur að segja til nafns síns og heimilis, ef lögreglan krefst þess.

#### 11. gr.

Almenningi er skylt að hlýða öllum skipunum lögregluvaldsins. Ef nauðsyn ber til, getur lögregluvaldið krafist sér til aðstoðar hvern fulltíða karlmann, sem viðstaddur er, til að afstýra óreglu eða óspektum á almannafæri, en heimtingu eiga slíkir menn á fullum bótum úr hreppssjóði hlutaðeigandi hrepps fyrir tjón, er þeir kunna að biða við það á fatnaði eða limum, en hreppssjóður á aðgang að hinum seka.

### II. KAFLI

Ákvarðanir til að afstýra tálmunum og hættum fyrir umferðina.

#### 12. gr.

Enginn maður má ótilkvaddur slökkva eða kveikja á götuljósakerum kaптúnanna eða snerta á brunaboðum, nema hann þurfi að gera vart við eldsvoða.

#### 13. gr.

Án leyfis lögreglustjóra má enginn setjast að á almannafæri til að selja vörur eða reka aðra atvinnu. Börn yngri en 14 ára mega alls ekki selja vörur á almannafæri.

#### 14. gr.

Enginn má, án leyfis hlutaðeigandi umráðamanns, láta fyrirberast í umgirtu svæði eða öðrum stöðum, þar sem gengið er inn í hús eða garða, né fara inn í hús manna í óleyfi.

## 15. gr.

76

26. marz

Hlaðna byssu má ekki bera á götum eða vegum kauptúnanna. Byssu skal ávallt bera þannig, að hlaupið viti upp. Gaddhrifur, ljái og aðra slíka hluti, sem tjón getur hlotizt af, má ekki flytja eftir götum eða vegum kauptúnanna, nema svo sé um búð, að engin hættu stafi af.

## 16. gr.

Á alfaravegi má ekki leggja eða setja neitt það, er tálmar umferðina, frekar en nauðsynlegt er vegna vöruflutninga og skal þess ætíð gætt, að það geri sem minnstan farartálma. Að flutningi loknum skal vandlega hreinsa svæðið, sem notað var. Bifreiðar, vagnar, hjólbörur og sleðar mega ekki standa á götum eða vegum lengur en nauðsynlegt er til þess að fylla þá og tæma, og aldrei mega þeir standa á gangstéttum. Hreppsnefnd ákveður, í samráði við lögreglustjóra, hvar á götum eða torgum vagnar eða bifreiðar megi standa, og setur sérstakar reglur þar að lútandi.

## 17. gr.

Á alfaravegi má ekki vinna neina vinnu, sem tálmar umferð manna, eða gerir hana hættulega, svo sem höggva eða sprengja grjót, telgja tré, járna hesta eða því um líkt, nema leyfi lögreglustjóra komi til.

## 18. gr.

Ekkert má hafa í opnum gluggum, sem niður getur fallið á vegi eða götur og valdið skaða á þeim, er um fara, og ekki má heldur leggja eða hengja neitt það upp á hús eða hafa laust á húsum uppi, er skaða getur valdið vegfarendum, og bera umráðamenn og eigendur húsanna ábyrgð á þeim skaða, er stafar af hirðuleysi þeirra í þessu efni.

## 19. gr.

Enginn má gera skurði í götur eða torg kauptúnanna eða alfaravegi, hvar sem er, nema hann hafi til þess leyfi hlutaðeigandi stjórnarvalds. Fáist slíkt leyfi, skal verkið unnið þannig, að sem minnstur farartálmi sé að, og ætíð skal gæta þess, að vegfarendur séu aðvaraðir um farartálmanir, með nægilega greinilegum ljósum, frá því fer að skyggja að kvöldi og þar til albjart er orðið að morgni. Að öðru leyti gerir hlutaðeigandi stjórnarvald og lögreglustjóri þær ráðstafanir, er þurfa þykir til þess að afstýra hættum fyrir vegfarendur. Ef slíkt verk dragast úr hófi fram, getur hlutaðeigandi hreppsnefnd eða lögreglustjóri, eða bæði í sameiningu, látið ljúka verkinu og sett götur, torg eða vegi í samt lag aftur á kostnað þess, er verkið átti að framkvæma.

## 20. gr.

Nú er hús svo hrörlegt, að hætt er við að það hrynji, eða einhver hluti þess, og getur lögreglustjóri þá bannað að nota húsið, og lagt fyrir eigandann að rífa það, eða endurbæta það svo sem þörf gerist, til þess að afstýra hættu, innan tiltekins tíma. Enn fremur getur lögreglustjóri, á kostnað eigandans, gert aðrar ráðstafanir, sem hann telur nauðsynlegar til þess að afstýra hættu fyrir vegfarendur og aðra. Ákvæði þetta nær einnig til þess, þegar steinvegg, trévegg eða annarri girðingu liggur við falli eða hruni.

Nú er bryggjum, pöllum eða öðrum mannvirkjum svo áfátt, að hættu getur stafað af því fyrir þá, sem um fara, t. d. þegar göt eru á pöllum eða mannvirki fúin, og getur þá lögreglustjóri krafizt þess af eigendum mannvirkjanna, að þeir gangi svo frá þeim, að hættulaust sé.

76

26. marz

Áhöld, sem notuð eru til að hefja upp eða renna niður vörum eða öðru við bryggjur eða hús, sem liggja við alfaraveg, skulu vera nægilega traust, og þeir, sem þau nota, skulu vera áreiðanlegir menn. Lausir stigar mega ekki standa við húsveggi eða önnur mannvirki við alfaravegi eftir að dimmt er orðið. Brot gegn ákvæðum þessarar greinar eða fyrirskipunum lögreglunnar hér að lútandi, eru á ábyrgð þess, sem verkið vinnur eða annast, eða ef hann er ekki tilgreindur, þá á ábyrgð eiganda eða umráðamanns.

22. gr.

Hvarvetna þar, sem girðingarhlið eru á vegum, götum eða stigum, er liggja heim að byggðum býlum, er bannað að hafa yfir þeim þverslár eða strengi, nema svo sé hátt undir, að öruggt sé að riðandi maður eða yfirbyggðar bifreiðar reki sig ekki upp undir. Er það á ábyrgð landseta að þessa sé gætt. Um girðingahlið á vegum skal að öðru leyti fara samkvæmt ákvæðum gildandi vegalaga.

### III. KAFLI

#### Umferð um vegi.

23. gr.

Allir, sem fara um vegi, hvort heldur eru gangandi, riðandi, í vagni, í bifreið, á hjólum eða öðrum farartækjum, skulu, þá er þeir mæta einhverjum eða einhver vill komast fram fyrir þá, halda sér, gripum sínum og farartækjum á vinstri helmingi akbrautarinnar eingöngu og svo nærri vegarbrún eða gangstéttarbrún, sem auðið er. Sá, sem vill komast fram fyrir vegfarendur, skal víkja til hægri handar, þó ekki meira en nauðsyn krefur. Við vegamót skal, ef þörf gerist, sá biða, sem hefur farartæki á vinstri hönd. Þeir, sem fara um gangstéttir, skulu jafnan víkja til vinstri handar, en eru þó ekki skyldir til að víkja út á akbraut, sé hún til vinstri handar.

24. gr.

Þeir, sem ríða eða aka á almannafæri, skulu gæta allrar varúðar. Vagnar eða sleðar með hesti fyrir mega aldrei standa á almannafæri, nema ökumaður eða annar vel hæfur maður gæti hestsins. Riðandi mönnum, lestamönnum og öðrum, er farangur flytja, er skylt að víkja úr vegi, og jafnvel út af götum eða vegum fyrir vögnum, er þeir mæta, ef vagninn kemst ekki leiðar sinnar að öðrum kosti.

25. gr.

Það er öllum bannað að ríða, beita fyrir vagna eða flytja farangur á höltum eða meiddum hestum, horuðum eða sem af öðrum ástæðum eru svo illa á sig komnir, að ekki hafa fullan þrótt, t. d. eru illa járnaðir.

26. gr.

Það er bannað að ríða eða aka móti skruðgöngum eða líkfylgdum eða fram hjá þeim. Skal víkja úr vegi fyrir þeim, ef unnt er, eða nema staðar meðan þær fara fram hjá.

27. gr.

Slökkvilið eru undanþegin ákvæðum þessarar samþykktar um vagna. Allir eru skyldir til að víkja úr vegi fyrir þeim svo fljótt, sem auðið er. Sama gildir um sjúkrahvaga.

## IV. KAFLI

76

26. marz

## Um bifreiðar og reiðhjól.

28. gr.

Bifreið nefnist í þessari samþykkt hvert það ökutæki, sem knúið er áfram af aflvél í ökutækinu sjálfu og ætlað er til þess, að flytja fólk eða varning. Samþykktin nær þó ekki til vagna, sem renna á spori, eða ökutækja, sem notuð eru eingöngu af slökkviliði.

29. gr.

Lögreglustjóri getur takmarkað eða bannað umferð bifreiða á vegum og einstökum götum, ef slík umferð álist hættuleg eða til sérstakra óþæginda fyrir umferð og á vorin, meðan klaka leysir úr jörðu.

30. gr.

Um gerð bifreiða fer eftir lögum þeim, er þar um gilda.

Ljós skal jafnan tendra á bifreiðum þegar skyggja tekur, og ávallt hafa þau tendruð, er þær eru á ferð, frá því birtu bregður á kvöldi og þangað til albjart er orðið að morgni.

Lögreglustjóri ákveður nánar um ljósanotkun bifreiða, ef þurfa þykir.

31. gr.

Ef bifreið mætir vögnum á stað, þar sem hvorugir komast fram hjá öðrum, skal bifreiðin aka til baka og nema staðar þar til hinir komast fram hjá henni.

32. gr.

Bifreiðarstjóri skal gefa hljóðmerki með horni sínu í tæka tíð, þegar hætt er við árekstri, og ávallt þegar farið er fyrir götuhorn eða yfir gatnamót, og er hann ekur bifreiðinni aftur á bak. Hætta skal hann að gefa hljóðmerki, ef hestar hræðast eða verða órólegir, og ekki má hann gefa hljóðmerki um leið og bifreiðin fer fram hjá hestum. Bifreiðarstjórar skulu gæta þess, einkum að næturlagi, að gera eigi hávaða um nauðsyn fram með hljóðmerkjum. Þeir bera ábyrgð á því, að farþegar í vögnum þeirra hafi ekki um hönd söng eða hávaða, er raski næturró manna.

33. gr.

Ef bifreiðarstjóri verður þess var, að laus hross eða annar búpeningur er á vegi þeim, er hann ekur um, skal hann hægja á bifreiðinni og eigi aka hraðar en á 15 km hraða, þar til hann er kominn fram hjá. Ef gripirnir hlaupa á undan bifreiðinni eftir veginum, má bifreiðin ekki aka á eftir þeim með meiri hraða en 10 km og eigi lengri leið en hálfan km í einu.

34. gr.

Þegar bifreið mætir fjárrekstri á vegi, skal bifreiðarstjóri stöðva bifreiðina, meðan reksturinn er rekinn fram hjá. Komi bifreið á eftir fjárrekstri á vegi, skal bifreiðarstjóri gera fjárrekstrarmönnum aðvart um að hann óski að komast fram hjá rekstrinum, og er rekstrarmönnum þá skylt að víkja rekstrinum til hliðar á veginum, svo bifreiðin geti komist fram hjá. Ef rekstur kemst eigi fram hjá bifreið vegna þrengsla, skal bifreiðin aka til baka, þangað til nægilegt svigrúm fæst.

35. gr.

Að öðru leyti skal fara eftir ákvæðum bifreiðalaganna og reglugerðum þeim, sem settar eru eða verða settar samkvæmt þeim.

76

26. marz

36. gr.

Á hverju reiðhjóli, sem notað er, skal vera hjalla, sem gefur hveltt hljóð, og skulu hjólreiðarmenn láta til hennar heyra, ef hætt er við árekstri og ætíð áður en þeir fara fyrir horn eða gatnamót.

Skýlt er hjólreiðamönnum að hafa ljósker, er snúi fram á reiðhjólunum og lýsi fram undan sér, og hafa þau tendruð, er þeir eru á ferð, frá því skyggja tekur að kvöldi og þar til hjart er orðið að morgni.

Þar, sem gæta þarf sérstakrar varúðar, má aldrei aka hraðar en svo, að stöðva megi hjólin þegar í stað. Sé for eða bleyta á götunni, skal aka svo, að ekki slettist á aðra vegfarendur. Á hjóli mega aldrei vera fleiri menn en hjólin eru gerð fyrir. Skýlt er hjólreiðamanni að nema staðar, ef reið hans veldur því, að hestur fælist eða gerist órór. Ef slys vill til, sem stafar af eða stendur í sambandi við notkun hjóla, skal hjólreiðamaður þegar nema staðar, skýra frá nafni sínu og heimilisfangi, ef þess er krafist, og hjálpa þeim, sem slasast hefur, ef þörf gerist. Hjólreiðamaður skal nema staðar þegar, er lögreglan gefur honum merki um það. Eigandi hjóla ber ábyrgð á brotum á samþykkt þessari, ef hann lánar þeim, sem yngri er en 14 ára.

## V. KAFLI

### Almenn ákvæði um fjallskil og ágang búpenings.

37. gr.

Um rekstur búpenings til afrétta, hirðingu hans og fjallskil, fer eftir ákvæðum fjallskilareglugerðar fyrir Norður-Þingeyjarsýslu, eins og þau nú eru eða síðar kunna að verða.

Að öðru leyti eru allir skyldir að gæta svo sauðfénaðar síns, geitpenings, hrossa og annarra gripa og alifugla, að ekki gangi og valdi skemmdum á varplöndum, engjum, túnnum, ökrum og matjurtagörðum annarra. Bæti eigandi eða umráðamaður penings skaðann, ásamt áföllnum kostnaði, eftir því sem eignar- eða leigubúeningur hefur valdið honum. Um ákvörðun skaðabóta skal fara eftir mati úttektarmanna, nema öðruvísi sé ákveðið í fjallskilareglugerðinni eða lögum.

Hundar, sem ráðast á menn eða elta skepnur úti um hagann, eru réttdræpir hvar sem þeir sjást úti. Flækingshunda og ketti, sem ekki eru í eigu eða umsjá neins manns, getur lögreglan látið handsama og auglýsa. Gefi enginn sig fram innan þriggja sólarhringa og borgi áfallinn kostnað, skal lóga slíkum hundum eða köttum, ef enginn vill hirða þá.

Skýlt er mönnum að sjá um, að hundar fylgi ekki til kirkju né til heimila, þar sem jarðarfararathöfn fer fram.

## VI. KAFLI

### Um friðun almennings- og fleira.

38. gr.

Enginn má skemma, lýta eða óhreinka né á annan hátt spilla almennings- eignum, hvort heldur eru vegir, vatnsból, vatnsveitumannvirkki, byggingar, raf- áhöld, rafþræðir, ljósker, bryggjur, bryggjuáhöld, símar, brunaboðar, björgunartæki eða annað, sem atlað er til almenningsþarfa. Sama gildir um viðvarpsbúnað einstakra manna.

39. gr.

Enginn má rita, rispa, tjarga né mála á hús manna eða girðingar neitt það, sem hneyksli getur valdið, skemmdum eða óprýði. Enginn má heldur skemma girð-

ingar þær, er standa um afgirta garða, reiti, tún eða önnur mannvirki. Það er bannað 76  
að klifra yfir þær eða fara í gegnum þær, nema með leyfi eiganda eða umráða- 26. marz  
manns. Enginn má á nokkurn hátt vísvitandi spilla nokkrum eigum sýslubúa. Komi  
slikt fyrir, skal sá, er veldur, bæta fullum bótum þann skaða, sem hann gerir.

## 40. gr.

Enginn má skemma, troða eða spilla á annan hátt ræktuðum blettum, túnunum, engjum, matjurtagörðum eða skrudgörðum manna, hvort sem girt er eða ógirt. Ekki má heldur skemma plöntur né á nokkurn hátt spilla neinu í grafreitum eða saurga þá á nokkurn hátt. Girðingum má ekki spilla, né skilja eftir opin hlið, sem lokað verður.

## 41. gr.

Enginn óviðkomandi maður má hagnýta sér eða tileinka sér neinar nytjar, svo sem beit, berjatöku, egg, veiði, fugla, fiska eða annað, án leyfis landeiganda.

## 42. gr.

Öllum er skylt að ganga vel og þrífalega um áningarstaði sína og tjaldstaði, eða þar, sem þeir á annan hátt koma saman á víðavangi, hvar sem er innan sýslunnar. Ber að ræsta vandlega slíka staði af öllum óhroða og rusli, svo sem dósunum, flöskum, bréfum og matarleifum og öðru þvílíku, áður en staðurinn er yfirgefinn, og hylja ruslið í gróf eða gjótu eða flytja það burt.

Flöskur má aldrei brjóta á víðavangi. Bannað er að eyða eða spilla gróðri með lyng- eða hrisrifi eða á annan hátt.

## VII. KAFLI

## Um uppfestar auglýsingar.

## 43. gr.

Hreppsnefnd ákveður, hvar festa skuli upp auglýsingar frá yfirvöldum og öðrum stjórnarvöldum, og skal hún á kostnað sveitarsjóðs útvega í því skyni spjöld, svo mörg, sem þurfa þykir.

Auglýsingar um sjónleiki, sýningar, samsöngva og aðrar skemmtanir, sem leyft er að halda, svo og aðrar auglýsingar, má festa upp hvar sem er með samþykki hlutaðeigandi húsráðanda.

## 44. gr.

Uppfestar auglýsingar skulu hlutaðeigendur taka niður, þegar þær hafa fullnægt tilgangi sínum. Löglega uppfestar auglýsingar má enginn rífa niður, rissa eða skrifa á þær þeim óviðkomandi, óhreinka eða gera ólæsilegar á annan hátt.

## VIII. KAFLI

## Um veitingastaði, samkomuhús og skemmtanir.

## 45. gr.

Allir staðir, þar sem höfð er á hendi almenn veitingasala matar og drykkjar og gististaðir fyrir almennung, skulu háðir sérstöku eftirliti lögreglustjóra og skal lögreglunni heimill umgangur um húsakynni þau, sem notuð eru í sambandi við veitingarnar.

Á öllum gistihúsum skal halda nákvæma gestaskrá.

76

26. marz

Hverjum, sem hefur veitingasölu, hverju nafni sem nefnist, er skylt að gera allt, sem í hans valdi stendur, til að afstýra því, að nokkuð fari fram í húsi hans, sem kemur í bága við velsæmi og góða reglu.

46. gr.

Á veitingastað má enginn sýna af sér ofsalegt athæfi eða látbragð, hávaða eða nokkra ósæmilega hegðun eða hafa áhættuspil um hönd.

47. gr.

48. gr.

Allir almennir veitingastaðir og samkomustaðir skulu vera lokaðir frá kl. 11½ að kvöldi til kl. 6 að morgni, og allir gestir, sem ekki eiga náttstað þar, skulu hafa farið út ekki síðar en ½ stundu eftir að lokað er. Þó má selja ferðamönnum greiða á hvaða tíma sem er. — Heimilt er félögum að halda þar samkvæmi, dansleiki og aðrar skemmtanir, sem ekki eru bundnar við neinn sérstakan lokunartíma, ef ekki taka þátt í þeim aðrir en félagsmenn og gestir þeirra. Sama gildir um brúðkaup og samseti einstakra, tiltekinna manna.

49. gr.

Við hvert veitingahús eða almennt samkomuhús skal eigandinn láta gera salerni, sem gestum er heimill aðgangur að. Skal veitingamaður eða húsráðandi sjá um að því sé ávallt haldið vel hreinu.

50. gr.

Vilji nokkur halda almenna samkomu, svo sem dansskemmtun, sjónleik, söngskemmtun, íþróttasýningu, myndasýningu o. s. frv., er almenningi sé boðið til eða seldur aðgangur að, eða til að hafa veitingar á staðnum, skal hann til þess leita leyfis lögreglunnar. Lögreglustjóri veitir slíkt leyfi. Þó getur hann falið hreppstjórum að veita slík leyfi, hverjum í sínum hreppi.

Leyfishafa skal skylt að hlýða þeim fyrirmælum, sem lögregluvaldið setur til þess að varðveita góða reglu, velsæmi og hreinlæti. Honum er skylt að hlýða fyrirmælum heilbrigðisnefndar um ræsting og hreinlæti í húsrúminu, enda skal það ávallt nýræst, er sankoma byrjar.

Lögreglustjóri eða hreppstjóri getur krafizt þess, að þeir, er fá leyfi til að halda samkomur, hafi á sinn kostnað tryggt sér menn, er hafi eftirlit með samkomum allan tímann.

Fari nokkuð það fram, er brýtur í bág við reglur og velsæmi, er lögregluvaldinu heimilt að láta slíta samkomunni.

Almennar útisamkomur eru sömu reglum háðar, að svo miklu leyti, sem því verður við komið.

51. gr.

Sérhverjum, er sjúkling hefur á heimili sínu, er heimilt að fá bannað, að almennar samkomur, sem háreysti geta valdið, séu haldnar svo nærri húsi hans, að hætta geti stafað af ónæði.

52. gr.

Föst kvikmyndahús má ekki starfrækja í sýslunni nema með leyfi hlutaðeigandi hreppsnefndar og lögreglustjóra, og með þeim skilyrðum, að því er útbúnað og loftrymi snertir, sem hún til tekur. Hreppsnefnd ákveður hve mikið gjald skuli greiða í sveitarsjóð fyrir leyfið, annaðhvort árlega eða fyrir hverja sýningu. — Lögreglustjóri getur veitt leyfi til einstakra sýninga og ákveður hann þá gjaldið í sveitarsjóð.

## 53. gr.

76

26. marz

Ef sýndar eru myndir, sem að dómi lögreglustjóra eru siðspillandi, hvort sem það eru skuggamyndir eða kvikmyndir, getur lögreglustjóri bannað að sýna þær. Barnaverndarnefnd getur bannað, ef henni sýnist ástæða til, að láta börn horfa á myndir, sem geta haft vond áhrif á þau.

## IX. KAFLI

## Samgöngur við skip.

## 54. gr.

Lögreglustjóra er heimilt, ef hann telur þess þörf, til þess að halda uppi velsæmi og góðri reglu, að banna samgöngur við erlend skip.

## X. KAFLI

## Almenn ákvæði um hreinlæti og þrifnað.

## 55. gr.

Enginn má saura eða á nokkurn hátt spilla neyzluvatni manna, hvort heldur er rennandi vatn í ám, lækjum eða lindum eða vatnsleiðslum, eða í þróm eða brunnum.

Vatnsból skulu vera vel varin fyrir öllum óþrifnaði, og þess stranglega gætt, að skólpi eða öðru, er óþrifnaði veldur, sé eigi helt þann veg, að runnið geti að þeim.

Fatapvottur eða önnur skarnhreinsun má ekki eiga sér stað svo nálægt brunnum, að nokkur hættu sé á að neyzluvatn saurgist af.

## 56. gr.

Stampa, opnar tunnur, föt eða önnur ílát með lifur, grút eða slori eða því um líku, má ekki láta standa á almannafæri, né hafa nokkuð rusl í ílátum, sem ódaun leggur af eða óþrifnaði veldur.

Safngryfjur og forir skulu vera þaktar, svo engan ódaun leggi af þeim, og svo vel umgirtar, að engin hættu geti stafað af fyrir menn eða skepnur.

Skylt er að hafa salerni við hvert íbúðarhús innan kaupsins og á hverju býli í sveitum, enn fremur skal skylt að hafa þvaghús við hvert samkomuhús.

## 57. gr.

Bannað er að hella skólpi á götu eða almannafæri, ekki má heldur hella þar eða skilja eftir neitt það, er óþrifnaði veldur.

For, slor og annað því líkt, skal jafnan flytja í heldum ílátum eða vögnum um götur og alfaravegi, og skal sá, er á, eða sá, sem flytur, hreinsa upp, ef niður fer á götuna.

## 58. gr.

Skepnur má ekki slátra á eða við götu eða á almannafæri yfirleitt, heldur skal það gert að húsabaki eða innan girðingar, og skal þess vandlega gætt, að skepnur sjái ekki blóðvöllinn, og sé hann hreinsaður strax að slátrun lokinni.

Bannað er að láta hunda komast á blóðvöll, þegar slátrað er sauðfénaði. Brot gegn banni þessu er á ábyrgð hlutaðeigandi hús- eða landráðanda.

## 59. gr.

Við hvert sláturhús skulu vera nægilega mörg ílát undir innanmeið og þannig fyrir komið, að öruggt sé að hundar nái ekki til að éta úr þeim. Við heimaslátrun

76 skal hafa á blóðvellinum ílát með loki undir sulli og innanmein. Að lokinni hverri  
26. marz slátrun skal annaðhvort brenna þessi sollnu líffæri eða grafa þau minnst fullan metra  
niður í jörðu. Annars skulu slátruhússtjórar og aðrir, sem við slátrun fást, fara eftir  
fyrirskipunum héraðslækna og reglum þeim, er þeir kunna að setja um þessi efni.

60. gr.

Heilbrigðisnefndir hafa, hver í sínum hreppi, eftirlit með öllu því, sem að al-  
mennum þrifnaði lýtur. Fer um þetta efni eftir almennum heilbrigðissamþykktum.  
er síðar kunna að verða settar fyrir hreppa sýslunnar.

## ANNAR ÞÁTTUR

### Viðaukaákvæði, er taka til Raufarhafnar- og Þórshafnarkaupþúns.

#### XI. KAFLI

#### Sérákvæði um umferðina innan kaupþúnanna.

61. gr.

Stéttir meðfram götum skulu eingöngu ætlaðar gangandi mönnum. Þeir, sem fara  
um gangstéttir eða götur, skulu jafnan víkja til vinstri handar, en eru þó ekki skyldir  
til að víkja af gangstétt á akbraut, þó hún sé til vinstri. Við krossgötur skal, ef þörf  
gerist, sá bíða, sem er til vinstri handar.

62. gr.

Eigi má fleygja glerbrotum, steinum, nöglum, hálmi, ávaxtahýði, pappírsrusli  
eða öðru þess konar á almannafæri eða í opinni götu, né heldur skvetta þar skólpi  
eða öðru, er valdið getur hættu eða óþægindum fyrir vegfarendur. Bannað er að hrista  
gólfábreiður, viðra sængurföt eða hengja þvott eða annað til þerris á götu, torg eða  
almannafæri.

63. gr.

Þegar hús eru byggð að nýju, eða eldri hús rifin og byggð upp að nokkru eða  
öllu leyti, skal eigandanum, ef húsið liggur við götu eða svæði, sem almenningur fer  
um, skylt að skýra lögreglustjóra frá, áður en verkið byrjar, og sanna fyrir honum  
heimild sína til verksins. Hann skal haga sér eftir þeim fyrirmælum, sem lögreglu-  
stjóri setur til að afstýra hættu, farartálmunum eða óþægindum fyrir vegfarendur.  
Verkfæri og verkefni má ekki leggja frá sér á almannafæri, nema þar sem lögreglu-  
stjóri leyfir, og má ekki liggja þar lengur en nauðsyn krefur. Mold, mól, leifar af  
verkefni og annað, sem af byggingunni stafar, skal eigandinn færa burtu, þegar hús-  
gerðinni er svo langt komið, eða verki því, sem unnið er að, að því verði við komið.

Nú brennur hús eða mannvirki, eða það er flutt í burtu, án þess að annað sé gert  
í staðinn, þá er eiganda eða umboðsmanni hans skylt að ganga svo frá rústunum,  
að ekki stafi hættu, óþrifnaður eða óþrýði af.

64. gr.

Palla, stoðir og annan útbúnað við húsasmíðar eða önnur mannvirki, eða við-  
gerðir á þeim, skal gera nægilega traust. Heimilt er lögreglunni að gera ráðstafanir  
hér að lútandi. Lausir stigar, sem notaðir eru við aðgerðir á húsum, málun, glugga-  
þvott eða þess konar, skulu vera nægilega traustir.

65. gr.

Nú gengur kjallaragangrið út að stétt eða götu og lengra fram en húshlið, og skal  
þá vera traust handrið beggja megin við það. Auk þess getur lögreglustjóri krafizt,

að kjallaraopið sé byrgt með hlemm eða hlera, frá því að dimmir að kvöldi og þar til 76  
birtir að morgni. Í kring um birtugrófir við stétt eða götu skal setja handrið úr járn 26. marz  
eða öðrum málm, eða nægilega sterkar járngrindur yfir, jafnhátt stéttinni eða göt-  
unni. Handrið samkv. þessari grein mega ekki vera lægri en 60 cm.

66. gr.

Bannað er að hafa þakjárn eða parta af þakjárn laust úti og hafa eigendur ábyrgð á, að slíkt ekki fjúki öðrum til tjóns eða meiðsla. Sama gildir og um spýtna-  
rusl og annað þess háttar, sem meiðslum eða skemmdum getur valdið, ef fýkur.

67. gr.

Báta, eða aðra slíka hluti, sem tálmað geta umferðinni, má aldrei setja á vegi,  
stræti eða annan alfaraveg eða svo nærri, að nokkur hluti þess gangi inn á veginn eða  
yfir hann, og getur hreppsnefnd og lögreglustjóri, eða hvort um sig, látið færa slíka  
muni á burtu á kostnað umráðamanns, ef hann ekki gerir það sjálfur, eftir að hafa  
verið aðvaraður.

68. gr.

Í fjöru má ekki skilja eftir eða kasta seglfestu, grjóti eða neinu öðru, er tjóni  
getur valdið skipum eða bátum, eða á nokkurn hátt hindrað umferð.

## XII. KAFLI

### Um umferð á götum kaptúnanna.

69. gr.

Það er stranglega bannað að riða hraðar en hægt brokk á götum kaptúnanna.

70. gr.

Lausa hesta skal jafnan reka hægt og gætilega um götur kaptúnanna, og aldrei  
má siga hundum á skepnur nærri gölu.

Með áburðarhesta má ekki hafa lengri viðdvöl á götunnni en nauðsynlegt er til  
að taka ofan af þeim eða láta upp klyfjar.

Hestar í kaptúninu, er þeir eru þar staddir, skulu ávallt hýstir um nætur á  
vetrum.

71. gr.

Með vagna og hesta skal fara svo nærri vegarbrún eða gangstétt til vinstri handar  
sem auðið er. Um götuhorn skal ekið í kröppum boga, ef snúið er til vinstri handar,  
en í löngum boga, ef snúið er til hægri handar. Á götuhornum og gatnamótum er  
bannað að aka fram fyrir vagn eða hest, sem á undan fer. Sömuleiðis er bannað að  
nema staðar með hest eða vagn á gatnamótum eða fast við þau, eða nema staðar þar,  
sem hestur eða vagn heldur kyrru fyrir beint á móti, hinum megin á götunni.

72. gr.

Á almannafæri má ekki taka beizli af hesti, sem beitt er fyrir vagn eða annað öku-  
tæki. Láti nokkur hest standa fyrir hlöðnum sleða, vagni, eða undir klyfjum, lengur  
en brýn nauðsyn krefur, getur lögreglan látið taka hest frá vagni og undan klyfjum,  
og komið þeim til varðveislu á kostnað þess, er flutningnum stýrir.

Hesta má aldrei binda úti við í kaptúnunum, né láta þá standa í réttum í köldu  
veðri, eða óhæfilega lengi, að dómi lögreglunnar, þó að gott veður sé. Getur lög-  
reglan tekið slíka hesta til varðveislu á kostnað umráðamanns.

- 76 Ferðamenn með hesta, sem viðdvöl hafa í kaupsúnunum, skulu tafarlaust koma  
26. marz hestum sínum í hús eða haga, eftir tilvisun lögreglunnar, nema þeir hafi leyfi til að geyma þá á túnlóðum einstakra manna.

### XIII. KAFLI

#### Um skepnuhöld o. fl. í kaupsúnunum.

##### 73. gr.

Hænsn eða aðra alifugla má ekki hafa nema þeir séu í tryggilega afgirtu svæði á tímabilinu 10. maí til 30. september, svo að þeir ekki geti gert öðrum óskunda.

##### 74. gr.

Ef búpeningur smýgur eða stekkur fullgildar girðingar, skal sá, er fyrir tjóni verður, aðvara eiganda eða umráðamann slíks ágangspenings um að gæta hans. Ef ágangspeningur gengur þannig til skemmda á girt land oftast en tvisvar, þrátt fyrir aðvaranir til umráðamanns peningsins, má selja búpeninginn á opinberu uppboði og greiðist af uppboðsandvirðinu allur kostnaður og bætur fyrir tjón, sem af ágangi hefur hlotizt, samkvæmt reikningi landráðanda, en verði ágreiningur um hann, skulu úttektarmenn meta tjónið.

Gildar skulu þær girðingar teljast, sem eru styrkhæfar samkvæmt reglum Bún- aðarfélagss Íslands að öllum frágangi. Ef ágreiningur ris um það, hvort girðing sé fullgild, skulu úttektarmenn viðkomandi hrepps meta, hvort svo sé.

##### 75. gr.

Enginn má láta hesta sína ganga lausa um götur kaupsúnanna. Lausa hesta á flækingsi um göturnar ber lögreglunni að handsama og ráðstafa á kostnað eiganda.

##### 76. gr.

Naut, sem farið er með um göturnar, skulu ætíð leidd í nægilega traustu bandi, og minnsta kosti tveir menn fylgja hverju nauti, ársögömlu eða eldra. Ekki mega naut standa úti á götu eða stræti gæzlulaus. Naut hálfss árs eða eldri mega alls ekki ganga saman við kýr kaupsúnsins.

##### 77. gr.

Enginn maður má siga hundum á annan mann, eða láta fyrirfarast að aftra því, ef hann verður var við að hundur ræðst á mann, ef honum er það unnt, án þess að stofna sér í háska. Hundar, sem ráðast á menn eða elta skepnur, eru réttdræpir. Hundar mega ekki vera lausir um nætur, svo nokkru ónæði valdi íbúum kaupsúnanna. Flækingshunda, sem ekki eru í eign eða umsjón neins manns, getur lögreglan látið handsama og auglýsa. Gefi enginn sig fram innan þriggja sólarhringa og borgi áfallinn kostnað, skal lóga slíkum hundum, ef enginn vill taka þá að sér.

##### 78. gr.

Skýlt er öllum að hlýða fyrirmælum hreppsnefndar um hagbeitt í landi kaupsúnanna, bæði hvernig hagbeitt skuli hagað og gjöldum fyrir hana. Á slíkum gjöldum er lögtaksréttur.

##### 79. gr.

Um sauðfjárrekstra og hrossarekstra, sem koma til kaupsúnanna til útflutnings eða til slátrunar, gerir lögreglustjóri þær fyrirskipanir, sem nauðsynlegar þykja til að afstýra farartálma eða hættu fyrir börn og aðra vegfarendur.

#### XIV. KAFLI

##### Um mannvirki og lóðir.

76

26. marz

## 80. gr.

Enginn má í löndum kaптúnanna rista torf eða strengi, stinga hnausa, rífa lyng eða hris, nytja slægjur eða taka grjóт, sand eða mól án leyfis og tilvísunar landeiganda, enda samþykki hreppsnefnd.

## 81. gr.

Skýlt er hverjum, sem tekur mó í löndum kaптúnanna, að ganga svo frá gröfum og haga greffri svo, að ekki stafi hætta af, enda má enginn taka mó í löndum kaптúnanna nema með leyfi og eftir tilvísan landeiganda, enda samþykki hreppsnefnd.

#### XV. KAFLI

##### Um eftirlit með börnum í kaптúnunum.

## 82. gr.

Foreldrum og öðrum hlutaðeigendum er skýlt að annast um, að tilhlýðilegt eftirlit sé haft með óstálpuðum börnum, sem eru á þeirra vegum, þegar þau eru á almannafæri.

Börn yngri en 12 ára mega ekki vera á almannafæri síðar en kl. 8 á kvöldin á tímabilinu frá 1. okt. til 30. apríl og ekki seinna en kl. 10 frá 1. maí til 30. september, nema þau séu í fylgd með fullorðnum.

Lögreglan getur bannað börnum, sem ekki ganga þar til vinnu né eiga erindi, að vera á bryggjum kaптúnanna.

Á dansleikjum mega börn innan 14 ára ekki vera lengur en til kl. 12 að kvöldi.

Barnaverndarnefndum er skýlt að vera lögreglunni til aðstoðar við að sjá um að ákvæðum þessum sé hlýtt.

#### XVI. KAFLI

##### Um almennt hreinlæti í kaптúnunum.

## 83. gr.

Á almannafæri má ekki kasti hræjum, slógi, ösku, sorpi, skólpi eða öðrum óhreinindum. Allt slíkt, svo sem innýfli úr skepnum, sem eigi eru notuð, skal láta í gryfjur þær, sem mykja eða annar áburður er látinn í.

Skyldur er hver húsráðandi við götur kaптúnsins að sjá um, að haldið sé hreinum portum og annarri óbyggðri lóð kringum hús hans. Enginn má fleygja sorpi eða öðrum óhreinindum inn á lóð annars manns, eða orsaka að slíkt berist á lóðina.

Hey, mó eða áburð, eða annað þess konar, sem slæðist eða hrynur af flutningi á göturnar, skal sá, er flutningnum ræður, skyldur að hreinsa samdægurs.

Nú eru settar gryfjur eða safnkassar á ýmsum stöðum í kaптúnunum, og eru menn þá skyldir til, ef hreppsnefnd ákveður svo, að setja slor eða annan fiskúrgang í safngryfjur eða safnkassa þessa, ef þeir eigi nota það sjálfir.

## 84. gr.

Áburð og annað slíkt, sem óþef leggur af, má aðeins flytja um göturnar í lokuðum vögnum, vel þéttum. Má eigi fylla þá svo, að úr þeim hrynji, meðan á flutningnum stendur.

76

26. marz

Sorphauga, áburðarhauga, salerni, forir eða því um líkt, má ekki hafa í nánd við götur, stræti eða svæði, sem almenningur fer um, nema í gryfjum nægilega byrgðum, og skal þá hafa til þess leyfi heilbrigðisnefndar.

85. gr.

Á húshliðum eða göflum, sem vita að götu, strætum eða torgum, má ekki hengja á nagla eða festa á annan hátt, neins konar fiskiföng eða annað, sem óþrifnaður er að eða óþefur, og ekki má heldur hafa fisktrönur á almannafæri.

86. gr.

Í opin ræsi má ekki kasta neinu því, sem óhollustu getur valdið eða stíflað rennurnar.

## ÞRÍÐJI ÞÁTTUR

### Almenn ákvæði.

#### XVII. KAFLI

Um staðgildi samþykktarinnar og hvernig henni skuli beitt.

88. gr.

Samþykkt þessi gildir fyrir lögsagnarumdæmi Norður-Pingeyjarsýslu. Þó gilda ákvæði II. þáttar aðeins um Raufarhafnar- og Þórshafnar-kaupún.

89. gr.

Hreppstjórar skulu, hver í sínum hreppi, hafa gætur á að fyrirmælum samþykktar þessarar sé hlýtt, og koma í veg fyrir brot á henni.

Komist hreppstjóri að því, að brot sé framið, skal hann jafnskjótt kynna sér málavöxtu og senda lögreglustjóra skýrslu um málið án tafar.

#### XVIII. KAFLI

Um hegningarákvæði, kostnað o. fl.

90. gr.

Með mál, sem rísa út af brotum á samþykkt þessari, skal farið sem almenn lögreglumál.

91. gr.

Brot gegn samþykkt þessari varða sektum allt að 1000 krónum, ef ekki liggur við þyngri refsing að lögum.

Hagnaður sá, er sökudólgur kann að hafa haft af broti sínu og enginn einstakur maður á tilkall til, skal upptækur ger og renna, auk sekta, í sveitarsjóð þess hrepps, þar sem brotið er framið. Nú hefur maður drýgt brot í fleirum en einum hreppi, sem refsað er fyrir í sama máli, og rennur þá sekt hans og upptækur hagnaður í sýslusjóð.

92. gr.

Ef einhver lætur það ógert, sem er skylda hans samkvæmt samþykkt þessari eða fyrirskipunum lögreglustjóra samkvæmt henni, getur lögreglustjóri látið framkvæma það. Kostnað við þetta og kostnað, sem leiðir af þeim ráðstöfunum, sem lögreglustjóri gerir eða lætur gera til að hindra brot gegn samþykktinni, greiðir sveit-

arsjóður þess hrepps, þar sem ráðstöfunin er framkvæmd, en skyldur er hinn seki að endurgreiða kostnaðinn að fullu.

76  
26. marz

93. gr.

Kostnaður, sem leiðir af samþykkt þessari og ekki verður krafizt af einstökum mönnum, greiðist úr sveitarsjóði þess hrepps, þar sem til hefur verið kostað.

Leiði kostnað af ráðstöfun, er varða lögsagnarumdæmið í heild, greiðist hann úr sýslusjóði.

Lögreglusamþykkt þessi staðfestist hér með samkvæmt lögum nr. 107 frá 8. maí 1935, um lögreglusamþykktir utan kaupstaðanna, til að öðlast gildi þegar í stað, og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

*Í dómsmálaráðuneytinu, 26. marz 1945.*

**Finnur Jónsson.**

*Gústav A. Jónasson.*

## AUGLÝSING

77  
3. apríl

um breyting á skipulagsskrá fyrir Snorrasjóð 1930, nr. 99/1931.

1. gr.

4. gr. skipulagsskrárinnar orðist svo:

Sjóðinn skal ávaxta í Búnaðarbanka Íslands, sparisjóði hans og verðbréfum, ef eigi er vænlegra fyrir efling sjóðsins að ávaxta hann í öðrum ríkistryggðum verðbréfum.

Búnaðarbankinn hefur á hendi reikningshald sjóðsins, honum að kostnaðarlausu.

2. gr.

Breyting þessi öðlast þegar gildi.

*Forsætisráðherrann, 3. apríl 1945.*

**Ólafur Thors.**

*Birgír Thorlacius.*

## AUGLÝSING

78  
9. apríl

um skömmtn á benzíni.

1. gr.

Samkvæmt reglugerð um sölu og afhendingu benzíns og takmörkun á akstri bifreiða, dags. 18. febrúar 1943, skal benzínskammtur til bifreiða vera sem hér segir á tímabilinu 1. maí til 1. september 1945:

A. Fólksbifreiðir:

- |                                                                                |              |
|--------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| 1. Strætisvagnar í Reykjavík og Hafnarfirði .....                              | 8000 litrar. |
| 2. Almenningsbifreiðir, hálfkassabifreiðir og mjólkurflutninga-bifreiðir ..... | 4000 —       |
| 3. Leigubifreiðir, þær sem uppfylla ákveðin skilyrði .....                     | 3500 —       |